

**AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNE YAPILMIŞ
BAZI BAŞVURULARIN TAZMİNAT ÖDENMEK
SURETİYLE ÇÖZÜMÜNE DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 19/1/2013 Sayı: 28533)

Kanun No

6384

Kabul Tarihi

9/1/2013

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış bazı başvuruların tazminat ödenmek suretiyle çözümüne dair esas ve usullerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun;

- a) Ceza hukuku kapsamındaki soruşturma ve kovuşturmalar ile özel hukuk ve idare hukuku kapsamındaki yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı,
- b) Mahkeme kararlarının geç veya eksik icra edildiği ya da hiç icra edilmediği,

iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış başvuruları kapsar.

(2) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türkiye'nin taraf olduğu ek protokoller kapsamında korunan haklara ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yerleşik içtihatları doğrultusunda Ülkemiz aleyhine verilen ihlal kararlarının yoğunluğu dikkate alınmak suretiyle, Adalet Bakanlığınca teklif edilecek diğer ihlal alanları bakımından da Bakanlar Kurulu kararıyla bu Kanun hükümleri uygulanabilir.

(3) İdari nitelikteki soruşturmalardan kaynaklanan başvurular hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
 - b) Başvuran: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmuş olanları,
 - c) Başvuru: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış olan başvuruyu,
 - ç) Komisyon: Tazminat talebi hakkında karar vermek amacıyla kurulan Komisyonu,
 - d) Müracaat: Komisyona iletilen talebi,
 - e) Müracaat eden: Komisyondan tazminat talebinde bulunanları,
- ifade eder.

Komisyon ve çalışma esasları

MADDE 4- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak müracaatlar hakkında karar vermek üzere Bakanlığın merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında çalışan

hâkim ve savcılar arasından Adalet Bakanı tarafından atanacak dört kişi ile Maliye Bakanı tarafından Maliye Bakanlığı personeli arasından atanacak bir kişiden oluşan toplam beş kişilik bir Komisyon kurulur. Komisyon Başkanı bu üyeler arasından Adalet Bakanı tarafından seçilir.

(2) 9 uncu madde hükmü saklı kalmak üzere Komisyon üyelerine, müracaatlar sonuçlandırılmaya kadar başka bir görev verilmez.

(3) Komisyon, üye sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar verir.

(4) Komisyonun sekretarya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları ile yargı mercileri, Komisyonun görevi kapsamında ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi gecikmeksizin Komisyona göndermek zorundadır.

Müracaatın şekli ve süresi

MADDE 5- (1) Komisyona müracaat, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru tarihini ve numarasını gösteren resmi kayıt kabul mektubu, başvuru formu ve diğer ilgili bilgi ve belgelerle birlikte, müracaat edenin kimlik bilgilerini içeren imzalı bir dilekçeyle yapılır.

(2) Başvuran, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Komisyona müracaat edebilir. Bu süre içinde müracaatta bulunmayanlar Avrupa İnsan Hakları Mahke-mesinin münhasıran iç hukuk yollarının tüketilmemiş olması gerekçesine dayanan kabul edilemezlik kararının kendilerine tebliğinden itibaren bir ay içinde de Komisyona müracaat edebilirler.

(3) Bakanlar Kurulu kararıyla;

a) 2 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca Kanunun kapsamının genişletilmesi,

b) 9 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca sürenin uzatılması,

durumunda müracaat hakkı kazananlar, bu haklarını Bakanlar Kurulu kararının Resmî Gazete’de yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde kullanabilirler.

(4) Müracaatın Cumhuriyet başsavcılıkları aracılığıyla da yapılması mümkündür. Cumhu-riyet başsavcılığı, müracaat evrakını derhal Komisyona gönderir. Bu durumda Cumhuriyet başsavcılığına yapılan müracaat tarihi esas alınır.

(5) Müracaatlara ilişkin düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır.

Müracaatın reddi

MADDE 6- (1) Komisyon;

a) Müracaat konusu başvurunun, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince öngörülen iç hukuk yollarının tüketilmesi koşulu dışındaki diğer kabul edilebilirlik şartlarını taşımadığını,

b) Komisyona süresinde müracaat edilmediğini,

c) Müracaat edenin hukuki menfaati olmadığını,

ç) Müracaatın 2 nci madde kapsamına girmediğini,

tespit ederse müracaatı reddeder.

Müracaat hakkında karar ve karara itiraz

MADDE 7- (1) Komisyon, müracaat hakkında dokuz ay içinde karar vermek zorundadır.

(2) Komisyon, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin emsal kararlarını da gözetmek suretiyle müracaat konusunda gerekçeli olarak karar verir.

(3) Komisyon kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Komisyon aracılığıyla Ankara Bölge İdare Mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz dilekçesi müracaata ilişkin diğer tüm belgelerle birlikte derhal itiraz merciine gönderilir. Bu itiraz öncelikli işlerden sayılarak üç ay içinde karara bağlanır. Mahkeme tarafından Komisyon kararı yerinde görülmezse işin esası hakkında karar verilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

(4) Ödenmesine karar verilen tazminat, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde Bakanlık tarafından ödenir. Ödemeye ilişkin düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır.

Kararın ilgili adli veya idari mercie bildirim

MADDE 8- (1) Komisyona yapılan müracaat sonucunda Komisyonun kesinleşen kararlarının bir örneği müracaata konu işlemin yapıldığı adli veya idari mercie gönderilir.

(2) Müracaata konu işlem henüz sonuçlandırılmamışsa ilgili adli veya idari merci tarafından bu işlem ivedilikle sonuçlandırılır.

Süre

MADDE 9- (1) Bu Kanun, 23/9/2012 tarihi itibarıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde kaydedilmiş başvurular hakkında uygulanır.

(2) Birinci fıkradaki süre Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca uzatılabilir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Komisyon üyeleri, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde atanır.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesi yayımı tarihinden itibaren bir ay sonra,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
-----	-----	-----
21	109	441
34	25	370
35	31	455:460, 466:544
40	50	60:124, 128:129, 168:177

I- Gerekçeli 342 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Esas Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. 1/625